

V Bruseli 6. 3. 2017
SWD(2017) 99 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o európskej podnikovej štatistike,
ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 184/2005 a zrušuje desať právnych aktov v oblasti
podnikovej štatistiky**

{ COM(2017) 114 final }

{ SWD(2017) 98 final }

Súhrnný prehľad

Posúdenie vplyvu návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskej podnikovej štatistike („FRIBS“).

A. Potreba konať

Prečo? Aký problém sa rieši?

Keďže potreba informácií na tvorbu politiky a na iné účely neustále rastie, Eurostat a VŠO (vnútroštátne štatistické orgány) sú čoraz väčšími konfrontované s dodatočnými požiadavkami na kvalitnú štatistiku. Súčasný systém európskej podnikovej štatistiky je rozdrobený na desať samostatných právnych aktov špecifických pre konkrétne domény, v ktorých sa prísne stanovuje obsah a technické požiadavky na zostavovanie údajov. Výsledný rozdrobený a nepružný systém právnych predpisov spôsobuje tieto kľúčové problémy: 1. absenciu konzistentného a zefektívneného právneho rámca; 2. absenciu flexibility; 3. nedostatočnú podporu využívania inovatívnych metód a zdrojov údajov; 4. problémy s kvalitou, najmä pokiaľ ide o konzistentnosť v doménach podnikovej štatistiky; 5. vysoké zaťaženie poskytovateľov údajov. V konečnom dôsledku vedú tieto problémy k tomu, že tvorba európskej podnikovej štatistiky je čoraz neefektívnejšia a neflexibilnejšia a že používatelia sú nespokojní.

Čo sa od tejto iniciatívy očakáva?

Cieľom iniciatívy je zlepšiť flexibilitu európskej podnikovej štatistiky a jej reakcieschopnosť na meniace sa potreby používateľov; okrem toho sa má zvýšiť jej konzistentnosť a kvalita. Iniciatíva podporuje hlavné priority Komisie tým, že poskytuje konzistentnejšie a relevantnejšie údaje na monitorovanie napr. rastu, tvorby nových pracovných miest, výskumu a inovácie, jednotného digitálneho trhu, vplyvu globalizácie a fungovania vnútorného trhu. Iniciatíva uľahčuje nákladovo efektívnejšie a modernejšie zostavovanie údajov a zabezpečuje prostriedky na významné zníženie administratívneho zaťaženia poskytovateľov údajov (podniky).

Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ?

Podľa článku 338 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) majú zákonodarcovia EÚ právomoc prijímať opatrenia na vypracovanie štatistik tam, kde je to nevyhnutné pre výkon činností Únie. Existuje celý rad oblastí politiky EÚ (činností), ktorých rozvoj a monitorovanie závisí od údajov podnikovej štatistiky, napr. zamestnanosť, konkurencieschopnosť, inovácia, obchod, priemysel, regionálna, hospodárska a menová politika. Zbery údajov, na ktoré sa vzťahuje toto posúdenie vplyvu, teda predstavujú vstupy pre výkon činností Únie. Nevyhnutnosť zásahu EÚ je odôvodnená bezpodmienečnou potrebou ich medzinárodnej porovnateľnosti.

B. Riešenia

Aké legislatívne a nelegislatívne možnosti politiky sa zvažovali? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Prečo?

Zvažoval sa rad možností a uskutočnili sa rozsiahle konzultácie so zainteresovanými stranami. Uprednostňovaná možnosť [možnosť C4 – modernizácia podnikovej štatistiky v jednom rámci (FRIBS)] s kombináciou opatrení (kombinácia čiastkových možností SIMSTAT a revidovaného Intrastatu) najlepšie zodpovedá cieľom politiky a cieľom Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT), pretože zjednodušuje a zefektívňuje heterogénne a nekonzistentné právne predpisy, ktorými sa v súčasnosti riadi podniková štatistika, do jedného právneho rámca. Má najväčší potenciál na zníženie regulačného zaťaženia. Táto možnosť vytvára systém európskej podnikovej štatistiky, ktorý bude zodpovedať budúcim potrebám, keďže zjednodušuje používanie moderných, nákladovo efektívnych metód zostavovania údajov, zlepšuje flexibilitu a schopnosť reagovať na potreby používateľov v oblasti politiky, zvyšuje analytickú hodnotu a kvalitu údajov a maximalizuje pridanú hodnotu EÚ.

Kto podporuje ktorú možnosť?
Každá revízia metód zostavovania údajov alebo požiadaviek na údaje je pre VŠO v krátkodobom horizonte spojená s nákladmi, napriek tomu, že v dlhodobjšom horizonte sa pripúšťa potenciálne zníženie nákladov. Používatelia údajov podporujú zlepšenie včasnosti, koherentnosti a porovnateľnosti údajov, ako aj schopnosti reagovať na ich potreby. Poskytovatelia údajov podporujú potenciál možnosti C, v ktorej sa maximálne znižuje administratívne zaťaženie, a majú z neho úžitok. Konkrétne to znamená, že poskytovatelia údajov (VŠO) podporujú uprednostňovanú možnosť politiky C4 – modernizáciu podnikovej štatistiky v jednom rámci (FRIBS) s kombináciou opatrení (kombinácia čiastkových možností SIMSTAT a revidovaného Intrastatu) na modernizáciu Intrastatu.
C. Vplyv uprednostňovanej možnosti
Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?
Okrem uvedených kvalitatívnych výhod má možnosť C4 potenciál znížiť zaťaženie poskytovateľov údajov (zníženie zaťaženia o 13,5 %) a zároveň zachovať vysokú kvalitu produkovanej štatistiky. Zefektívnený a zjednodušený právny rámec by dosiahol ciele programu REFIT a vytvoril by väčšiu flexibilitu. Z toho by zasa mali úžitok používatelia údajov (vrátane zostavovateľov makroekonomických ukazovateľov ako napr. HDP), keďže by sa zlepšila včasnosť a reakcieschopnosť, ako aj kvalita údajov a zaručila by sa konzistentnosť podnikovej štatistiky aj v dlhodobom horizonte. Lepší prístup k administratívnym a iným zdrojom údajov, ako aj možnosť využívať a vymieňať si mikroúdaje by boli užitočné pri vnútroštátnych postupoch tvorby, ktoré používajú zostavovatelia údajov. Okrem toho by vďaka integrovanejšiemu postupom mohli z dlhodobého hľadiska ľahšie usporiť celkové náklady.
Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?
Z uprednostňovanej možnosti spočiatku vyplývajú pre zostavovateľov údajov náklady na vykonávanie z dôvodu revízií postupov zostavovania údajov a nových požiadaviek na údaje. Z posúdenia vplyvu vyplýva, že dodatočné náklady VŠO na vykonávanie vznikajúce v krátkodobom časovom horizonte sú z dlhodobého hľadiska vykompenzované zvýšením efektívnosti na úrovni systému. Odhadované jednorazové investičné náklady na každý členský štát by predstavovali 1,25 až 1,9 mil. EUR a počiatočné dodatočné operačné náklady 691 000 až 700 000 EUR na každý členský štát ročne. Očakávaný dlhodobjší vplyv na úrovni EÚ by sa mal podľa odhadov pohybovať medzi maximálnou čistou úsporou nákladov vo výške 10 mil. EUR a maximálnym čistým nárastom nákladov vo výške (+) 9 mil. EUR za desaťročné obdobie vykonávania (podľa súčasných hodnôt v závislosti od konečných foriem vykonávania v jednotlivých členských štátoch).
Aký bude vplyv na podniky, MSP a mikropodniky?
Na jednej strane by z dodatočných požiadaviek na údaje mohlo vyplývať obmedzené zaťaženie MSP, najmä pokiaľ ide o nárast informácií o odvetví služieb. VŠO v kvalitatívnych odpovediach zostavovateľov údajov v rámci konzultácií ubezpečili, že sa robí všetko pre to, aby zaťaženie MSP bolo čo najmenšie, napr. vďaka využívaniu administratívnych údajov alebo moderných štatistických metód. Modernizáciou štatistiky intra-EÚ obchodu s tovarom by sa na druhej strane aj významne znížilo zaťaženie MSP (ktorých sa intra-EÚ obchod s tovarom týka). Akékoľvek zvýšenie zaťaženia MSP by sa udržalo na obmedzenej úrovni aj z toho dôvodu, že mnohé krajiny budú na splnenie nových požiadaviek na údaje využívať administratívne údaje (v kombinácii s metódami odhadu založenými na modeloch).
Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?
Náklady na vykonávanie majú vplyv na rozpočet VŠO, a teda nepriamo aj na rozpočty členských štátov. Štatistický regulačný rámec stanovuje záruky, ktorými sa náklady čo najviac obmedzujú. Komisia už prispela sumou približne 13 mil. EUR vo forme grantov na financovanie dodatočných nákladov, ktoré vzniknú VŠO v súvislosti s prispôbením svojich procesov tvorby zmenám, ktoré by sa zaviedli nariadením FRIBS. V budúcnosti sa pridelia dodatočné finančné prostriedky – v závislosti od dostupnosti rozpočtových prostriedkov –, aby sa zjednodušilo vykonávanie nariadenia FRIBS. Z dôvodu nárastu efektívnosti vyplývajúceho z iných ustanovení nariadenia FRIBS, ktorý nevedie k rýchlemu zníženiu nákladov, ale vyžaduje si dlhší čas, by sa mal počiatočný nárast nákladov podľa odhadov v strednodobom a dlhodobom horizonte vykompenzovať.
Očakáva sa iný významný vplyv?
Žiadny ďalší významný vplyv nebol zistený.

D. Nadväzné opatrenia

Kedy sa táto politika preskúma?

Iniciatíva predpokladá, že členské štáty budú predkladať pravidelné správy o kvalite, ktoré budú obsahovať relevantné informácie o monitorovaní rôznych sledovaných prvkov. Európsky štatistický program – vrátane európskej podnikovej štatistiky –, ktorý v súčasnosti pokrýva obdobie rokov 2013 až 2017 (ktorého trvanie sa má predĺžiť do roku 2020), sa posudzuje v polovici obdobia a po svojom ukončení. Kľúčové ukazovatele výkonnosti sa sledujú v ročných intervaloch.